

Jack Mezirow

Transformative Learning Theory

Αρχή

« Μία καθοριστική συνθήκη της ανθρώπινης ύπαρξης είναι η επιτακτική ανάγκη να κατανοήσουμε και να ταξινομήσουμε το νόημα της εμπειρίας μας και να την ενσωματώσουμε σε αυτά που ήδη γνωρίζουμε, έτσι ώστε να αποφύγουμε την απειλή του χάους. Γι' αυτό είναι πολύ σημαντικό η ενήλικη μάθηση να δίνει έμφαση στην κατανόηση του πλαισίου, τον κριτικό στοχασμό των παραδοχών και την επαλήθευση του νοήματος μέσω της αξιολόγησης των αιτιών. Η αιτιολόγηση πολλών από όσα γνωρίζουμε και πιστεύουμε, οι αξίες μας και τα αισθήματά μας, εξαρτώνται από το πλαίσιο – βιογραφικό, ιστορικό, πολιτισμικό – στο οποίο είναι εγχαραγμένα». **Jack Mezirow** (2007)

- ✓ *Η μάθηση δεν αποτελεί απλή συσσώρευση νέων γνώσεων, οι οποίες προστίθενται σε παλαιότερες.*
- ✓ *Η μάθηση είναι μια διεργασία κατά την οποία αρκετές βασικές αξίες και παραδοχές με βάση τις οποίες λειτουργούμε, αλλάζουν*
- ✓ *Οι παραδοχές δεν είναι τίποτα άλλο παρά οι αντιλήψεις των ενηλίκων εκπαιδευομένων για τον κόσμο.*

- Επιστημολογικές
- Ηθικές
- Πολιτικές
- Κοινωνικο-ιδεολογικές και
- Φιλοσοφικές

ΚΑΤΑΓΡΑΨΤΕ ΑΠΟ ΈΝΑ ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ ΣΕ ΚΆΘΕ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ

Δραστηριότητα

- Μπορείτε να καταγράψετε 2-3 παραδοχές, τις οποίες έχετε διαμορφώσει για την ομάδα εκπαιδευομένων στην οποία διδάσκετε;

Στην συνέχεια σκεφτείτε:

- Τις παραδοχές σας για την ομάδα
- Που στηρίζονται (πχ. εμπειρία, γνώσεις, απόψεις άλλων κ.τλ.).
- Χρειάζονται επανεξέταση; Εάν ναι, γιατί; Εάν όχι, γιατί;

Η μετασχηματίζουσα μάθηση

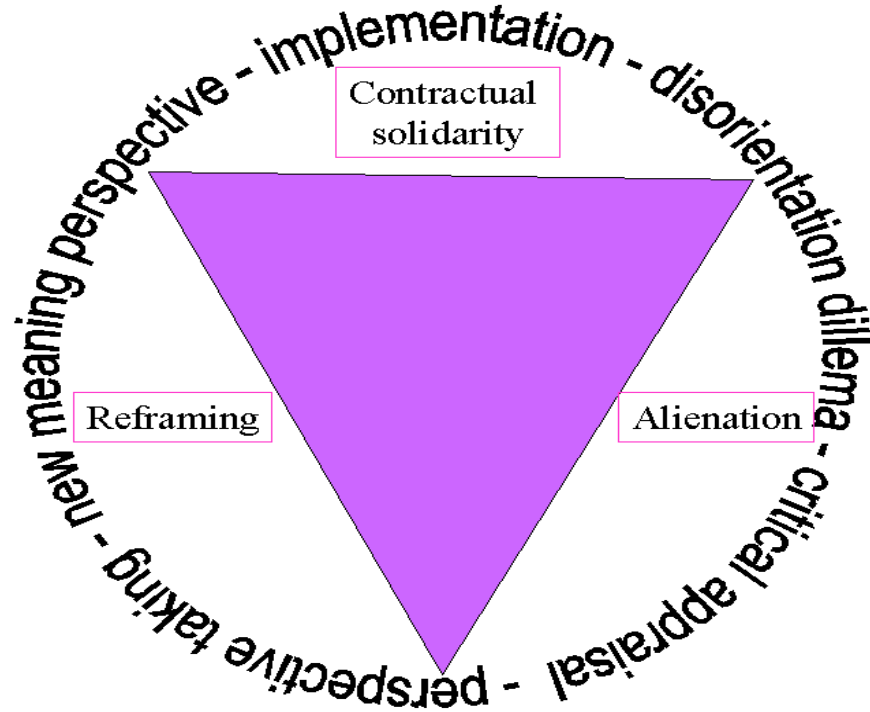

- ❑ Σκοπός και μέσο της μετασχηματίζουσας μάθησης είναι να βοηθήσει τους ενήλικους εκπαιδευόμενους **να καλλιεργήσουν** αυτόνομη σκέψη.
- ❑ Η αυτόνομη σκέψη προϋποθέτει την αλληλεπίδραση προσωπικών και κοινωνικών δεδομένων και έχει ως αποτέλεσμα την απόκτηση ικανοτήτων ερμηνείας των εμπειριών.
- ❑ *Χρειάζεται να κατανοήσουμε «πως είμαστε παγιδευμένοι στην προσωπική μας ιστορία και την ξαναζούμε» (Mezirow, 1978: 101).*

Perspective Transformation

The transformational cycle

Jack Mezirow, 1978

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

- **Π7: Μια γυναίκα που έχει εγκαταλείψει πρόωρα το σχολείο και τον εργασιακό χώρο για τη δημιουργία οικογένειας μπορεί με την εγγραφή της σε ένα Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας να επανεξετάσει το ρόλο της και να αντλήσει ικανοποίηση προσφέροντας στον εαυτό της την ευκαιρία να αποκτήσει γνώσεις που δεν είχε στο παρελθόν. Με τον τρόπο αυτό λειτουργεί διορθωτικά απέναντι σε εμπειρίες του παρελθόντος και μετασχηματίζει τις παραδοχές της για τον κοινωνικό ρόλο της γυναίκας. Αυτό έγινε κυρίως μέσα από παίξιμο ρόλων που είχε στόχο να τη βοηθήσει να κατανοήσει την προηγούμενη θέση της, τα σημεία τα οποία θα ήθελε να αλλάξει αλλά και τις προσδοκίες τις οποίες έχει από την ένταξή της σε ένα εργασιακό πλαίσιο.**
- **Π8: Ένας φυλακισμένος που συμμετέχει στα προγράμματα εκπαίδευσης μέσα στη φυλακή έχει την ευκαιρία να αποκτήσει κάποιες γνώσεις και δεξιότητες τις οποίες πιθανόν να αξιοποιήσει μετά την αποφυλάκισή του με σκοπό την εξεύρεση εργασίας. Παράλληλα, αξιοποιεί μέρος του χρόνου του εγκλεισμού συμμετέχοντας σε μια θετική εμπειρία. Αναλύει κρίσιμα τραυματικά συμβάντα σε σχέση με την επαγγελματική ένταξη που είχε βιώσει με στόχο το μετασχηματισμό της οπτικής του σχετικά με τις δυνατότητές του για ένταξη στον εργασιακό χώρο. Η προσπάθεια αυτή μπορεί να βοηθήσει στο μέλλον στην αποτίμηση κάποιων θετικών εμπειριών.**

1. Ένα αποπροσανατολιστικό δίλημμα
2. Αυτό-ανασκόπηση (συνοδευόμενη από ανάλογα συναισθήματα)
3. Κριτική αξιολόγηση των παραδοχών
4. Αναγνώριση από το άτομο πηγή της δυσaréσκειας και μοίρασμα με άλλους της διεργασίας του μετασχηματισμού
5. Αναζήτηση νέων ρόλων, σχέσεων, τρόπων δράσης
6. Σχεδιασμός ενός πλάνου δράσης
7. Απόκτηση γνώσεων, στάσεων και ικανοτήτων για την υλοποίηση του πλάνου δράσης
8. Δοκιμή των νέων ρόλων
9. Οικοδόμηση αυτοπεποίθησης και ικανοτήτων για ανταπόκριση στους νέους ρόλους και στις νέες σχέσεις, και
10. Επανένταξη στη ζωή σύμφωνα με τις συνθήκες οι οποίες έχουν πλέον οριστεί από τις νέες προοπτικές.